

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ Β' ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ
Α' ΤΑΞΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΝΕΟΥ ΚΛΗΜΑΤΟΣ
ΣΚΟΠΕΛΟΥ

ΘΕΜΑ:

**«ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗ ΣΚΟΠΕΛΟ:
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΘΑΛΑΣΣΙΟΥ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΟΥ ΝΗΣΙΟΥ»**

ΟΜΑΔΑ ΜΑΘΗΤΩΝ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

- ΖΙΟΥ ΑΝΕΣΤΗΣ
- ΚΑΤΣΑΝΗΣ ΛΑΜΠΡΟΣ
- ΣΕΜΑ ΛΟΡΕΝΤΣ
- ΤΑΛΑΔΙΑΝΟΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ:

1. ΣΗΜΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΕΥΘΥΜΙΑ
2. ΚΟΛΛΙΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ PROJECT

ΠΕΡΙΣΣΗΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1.ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ:

Α) ΣΚΟΠΕΛΟΣ

Β) ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ - ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

2.ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ - ΣΚΟΠΕΛΟΣ

Α) ΑΛΙΕΥΤΙΚΕΣ: Ψάρεμα

Β) ΥΠΟΒΡΥΧΙΕΣ: Κατάδυση (Diving), Το υποβρύχιο σκάφος

Γ) ΠΑΡΑΚΤΙΕΣ: Κυματοδρομία (Surfing), Ιστιοσανίδα (Windsurfing), Θαλάσσιο ski (Water ski), Ski χωρίς πέδιλα (Barefoot ski), Μηχανοκίνητο ski (Jet ski) και άλλα μέσα θαλάσσιας αναψυχής, Kite surf.

Δ) ΧΡΗΣΗ ΣΚΑΦΩΝ: Κωπηλασία (Rowing), Ιστιοπλοΐα (Sailing), Θαλάσσιο Ταξί / Λεωφορείο (Sea Taxi/ Bus), Ναύλωση σκάφους για ταξίδι αναψυχής (Yachting), Παρακολούθηση Θαλάσσιων Πάρκων με σκάφη περιήγησης - Θαλάσσιος Τουρισμός Άγριας Ζωής. The Glass Bottom Boat- Μια επιχείρηση Θαλάσσιας περιήγησης στη Σκόπελο (Συνέντευξη από τον κ. Κουκλατζή Νικόλαο).

3.ΟΦΕΛΗ ΘΑΛΑΣΣΙΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

4.ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΘΑΛΑΣΣΙΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

5. ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Πρόλογος

Σε αυτή την εργασία (Project) θα προσπαθήσουμε να δώσουμε αρχικά κάποιες πληροφορίες για το νησί της Σκοπέλου καθώς και θα ορίσουμε τον Θαλάσσιο Τουρισμό σε σχέση με το Θαλάσσιο περιβάλλον και την Ιστορία. Επίσης, θα παρουσιάσουμε κάποιες Θαλάσσιες επιχειρηματικές δραστηριότητες που μπορούν να λειτουργήσουν στο νησί. Τις χωρίσαμε σε αλιευτικές, υποβρύχιες, παράκτιες καθώς και σε αυτές που προϋποθέτουν την χρήση σκαφών. Εδώ έχουμε συμπεριλάβει και τη συνέντευξη ενός Σκοπελίτη που ασχολείται ήδη στον τομέα της Θαλάσσιας περιήγησης στο νησί. Τέλος, θα αναφερθούμε στα οφέλη και στις προϋποθέσεις του Θαλάσσιου Τουρισμού στη χώρα μας αλλά και στο νησί μας.

1. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

Α) ΣΚΟΠΕΛΟΣ

Η Σκόπελος είναι νησί του δυτικού Αιγαίου, στο νησιώτικο συγκρότημα των Βορείων Σποράδων. Βρίσκεται ανατολικά της Σκιάθου και δυτικά της Αλοννήσου. Έχει μακρόστενο σχήμα, έκταση 95,8 τ.χλμ., περίμετρο ακτών 67 χλμ., μέγιστο μήκος 17 χλμ. (από βορειοδυτικά προς νοτιοανατολικά) και μέγιστο πλάτος 8 χλμ. (από ανατολικά προς

δυτικά). Ο πληθυσμός της είναι 6,000 περίπου.

Γεωγραφικά στοιχεία- κλίμα

Το νησί έχει γενικά ορεινό ανάγλυφο και ψηλότερα σημεία της είναι το Δέλφι (680 μ.) και το Παλούκι (566 μ.). Οι ακτές είναι βραχώδεις και μεγαλύτερες κολπίτσες τους είναι οι όρμοι της Σκοπέλου (το κύριο λιμάνι του νησιού), του Αγνώντα και της Πανόρμου. Σπουδαιότερα ακρωτήρια είναι το Γουρούνι (βόρεια), η Βελόνα (νότια), η Μύτη (δυτικά) και το Κιούρτο (ανατολικά). Από της νησίδες που βρίσκονται κοντά στις ακτές της, ξεχωρίζουν η Δασιά (δυτικά) και ο Άγιος Γεώργιος (ανατολικά). Το κλίμα της Σκοπέλου είναι ήπιο και υγιεινό. Το νησί έχει πολλά νερά και πλούσια βλάστηση.

Συγκοινωνίες

Το νησί συνδέεται ακτοπλοϊκά με τον Άγιο Κωνσταντίνο (Φθιώτιδας), με το Βόλο, με την Κύμη (Ευβοίας) και με τα γύρω νησιά (Σκιάθο- Αλόνησο κ.λπ.) Οι εσωτερικές συγκοινωνίες γίνονται με το ΚΤΕΛ στην οδική αρτηρία Σκοπέλου-Σταφύλου-Αγνώντα-Πανόρμου- Κλήματος- Γλώσσας- Λουτρακίου.

Αξιοθέατα

Η Σκόπελος εμφανίζει φυσιολατρικό ενδιαφέρον και έχει πολλές όμορφες παραλίες και πευκόφυτες τοποθεσίες όπως και μέρη τουριστικού ενδιαφέροντος που συγκεντρώνουν μεγάλο αριθμό επισκεπτών. Από τις αρχαιότητες της ξεχωρίζουν: τα ερείπια της Αρχαίας Σελινούντας, του Ασκληπιείου, ο τάφος του Σταφύλου κ.α.

Η πρωτεύουσα του νησιού είναι χτισμένη στις ανατολικές ακτές και αποτελεί ένα γραφικότατο «διατηρητέο» σύνολο, που περιλαμβάνει δύο ενότητες. Τις παλιές συνοικίες, που βρίσκονται πιο ψηλά και εμφανίζουν ενετικές αρχιτεκτονικές επιδράσεις, και τις νεώτερες, που βρίσκονται κοντά στη θάλασσα και συνδυάζουν στοιχεία της παραδοσιακής νησιωτικής, ηλιοροφίτικης και μακεδονικής αρχιτεκτονικής. Στο ψηλότερο σημείο της κωμόπολης, βρίσκονται τα ερείπια ενετικού κάστρου του 13^{ου} αι. Άλλοι αξιόλογοι οικισμοί του νησιού, που έχει 370 ναούς, είναι η Γλώσσα –στο βόρειο τμήμα

της- που είναι ένα γραφικότατο αρχιτεκτονικό σύνολο, το Λουτράκι –στις δυτικές ακτές- όπου και βρίσκεται το δεύτερο σημαντικό λιμάνι του νησιού, το Κλήμα –νότια της Γλώσσας- που είναι χτισμένο σε κατάφυτες εκτάσεις κ.λπ.

Ιστορικά στοιχεία

Η Σκόπελος είναι γνωστή από τα αρχαιότατα χρόνια και αναφέρεται ότι εποικίστηκε από Κρήτες, γύρω στο 16^ο αι. π. Χ. Στα χρόνια της κλασικής αρχαιότητας ονομαζόταν Πεπάρηθος και είχε ακμαία δύναμη. Η ονομασία Σκόπελος εμφανίζεται για πρώτη φορά σε κείμενα του Πτολεμαίου το 2^ο αι. μ. Χ. Αργότερα ανακαταλήφθηκε από τους Βυζαντινούς και το 1453 προσφέρθηκε από τους κατοίκους στους Ενετούς. Το 1538, ο Αλγερινός πειρατής Χαϊρεντίν Μπαρμπαρόσα κατέσφαξε η εξανδραπόδισε όλο τον πληθυσμό. Κατοικήθηκε και πάλι το 17^ο αι. και αποτέλεσε συχνά καταφύγιο κυνηγημένων αγωνιστών από την ηπειρωτική Ελλάδα. Απελευθερώθηκε με την Επανάσταση του 1821, στην οποία οι κάτοικοί της συμμετείχαν ενεργά.

Θαλάσσιο Πάρκο Αλοννήσου

Η Σκόπελος αποτελεί ορμητήριο για πραγματοποίηση εκδρομών παρατήρησης του Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου και ήδη υπάρχει ανάλογος ιδιωτικός φορέας παροχής ανάλογων τουριστικών υπηρεσιών. Το Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Αλοννήσου βρίσκεται στην ευρύτερη περιοχή της Σκοπέλου και ήδη αποτελεί πόλο έλξης επιστημόνων και τουριστών. Ιδρύθηκε το 1992 και είναι το πρώτο Θαλάσσιο Πάρκο της Ελλάδας και η μεγαλύτερη προστατευόμενη θαλάσσια περιοχή στην Ευρώπη (περίπου 2,220 χμ²). Εκτός από τη θαλάσσια περιοχή, το Πάρκο περιλαμβάνει τη νήσο Αλόννησο, 6 μικρότερα νησιά (Περιστερά, Κυρά Παναγιά, Ψαθούρα, Πιπέρι, Σκάτζουρα και Γιούρα) καθώς και 22 βραχονησίδες. Το πιο διάσημο προστατευόμενο είδος του Εθνικού Πάρκου των Βορείων Σποράδων είναι η μεσογειακή φώκια ή φώκια *Monachus Monachus*. Οι κύριες απειλές για τη φώκια *Monachus Monachus* είναι πρώτα από όλα η καταστροφή των βιοτόπων της λόγω ρύπανσης και τουριστικής εκμετάλλευσης των περιοχών αυτών, η παράνομη αλιεία με δυναμίτες, αλλά συχνά και η θανάτωσή τους από ψαράδες που θεωρούν το ζώο υπαίτιο για την καταστροφή των δικτύων τους. Η περιοχή παρουσιάζει

ιδιαίτερο επιστημονικό, εκπαιδευτικό και πολιτισμικό ενδιαφέρον. Στην ευρύτερη περιοχή του Πάρκου υπάρχουν ευρήματα από την Προϊστορική, την Κλασσική και τη Βυζαντινή περίοδο (ναυάγια, παλιά μοναστήρια και εκκλησίες). Σε περιοχές όπου η πρόσβαση στο ευρύ κοινό είναι ελεύθερη, οι επισκέπτες μπορούν να ενασχοληθούν με τη κολύμβηση, την ελεύθερη κατάδυση, την παρατήρηση της άγριας ζωής, την ερασιτεχνική φωτογράφιση και βιντεοσκόπηση κ.λπ. Υπάρχουν συγκεκριμένοι περιορισμοί όσον αφορά την ερασιτεχνική αλιεία. Το κυνήγι απαγορεύεται, εκτός του νησιού Γιούρα που χρειάζεται ειδική άδεια.

B) ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ- ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Με τον όρο **Θαλάσσιο Τουρισμό** εννοούμε τον τουρισμό που έχει ως φυσικό πεδίο ανάπτυξης και δράσης του το θαλάσσιο περιβάλλον το οποίο αν και καλύπτει το 70% της επιφάνειας του πλανήτη δεν είναι και τόσο οικείο στον άνθρωπο. Τι είναι όμως θαλάσσιο περιβάλλον; Είναι το σύνολο της πανίδας, της χλωρίδας όπως και όλων όσων αποτελούν τον υδάτινο κόσμο που περιβάλλει μια χερσαία περιοχή, ένα νησί, μία χώρα, μια ήπειρος – συμπεριλαμβανομένων και των παράκτιων περιοχών. Η θαλασσομορφολογία και οι δυνατότητες αξιοποίησης της για αναψυχή, ποικίλλουν ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες της κάθε περιοχής, παρουσιάζουν έντονες διαφορές και είναι ευάλωτες στις μεταβολές των καιρικών συνθηκών. Τα στοιχεία αυτά κάνουν το θαλάσσιο περιβάλλον κάτι το εύθραυστο και παράλληλα ελκυστικό στους επισκέπτες που τους εμπνέει τόσο την ενεργή συμμετοχή τους σε δραστηριότητες (π.χ. καταδύσεις) όσο και την παθητική δραστηριότητα (π.χ. παρατήρηση θαλάσσιας πανίδας). Επίσης, η ενασχόληση του ανθρώπου με τη θάλασσα από παλιά ανέπτυξε πλήθος ατομικών και ομαδικών δραστηριοτήτων με την αναψυχή και τις διακοπές του όπως οι κρουαζιέρες, το yachting, η ακτοπλοΐα, τα θαλάσσια σπορ (καταδύσεις, θαλάσσιο σκι, ιστιοσανίδα κλπ) και ο ναυταθλητισμός (ιστιοπλοΐα, κωπηλασία κλπ). Επομένως, κάθε δραστηριότητα τουριστική ή αναψυχής που έχει σχέση με τη θάλασσα και τις ακτές με βάση τα σκάφη αναψυχής που πραγματοποιούν θαλάσσιες εκδρομές με συγκεκριμένο προορισμό, τα

οποία είτε είναι μισθωμένα είτε είναι ιδιόκτητα αποτελεί το αντικείμενο του Θαλάσσιου Τουρισμού. Όλα αυτά δίνουν μια μεγάλη ποικιλία στις τουριστικές επιχειρηματικές δράσεις που θα δούμε σε επόμενο κεφάλαιο.

Ο Θαλάσσιος Τουρισμός λοιπόν είναι μια εναλλακτική μορφή τουρισμού που επιδιώκει να φέρει σε επαφή τον τουρίστα με διάφορες αθλητικές – θαλάσσιες δραστηριότητες και προωθεί την πληροφόρηση του τουρίστα για το θαλάσσιο περιβάλλον. Ποια είναι όμως η ιστορική σχέση του ανθρώπου με αυτόν;

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Ο τουρισμός σαν έννοια υπήρχε και αναπτυσσόταν με την εμφάνιση των ανθρώπων στη Γη καθώς έχουμε έμφυτη την ώθηση για ανακάλυψη νέων τόπων και απόλαυση της ομορφιάς και των υλικών και πνευματικών θησαυρών που έχουν τα εξωτικά και μακρινά μέρη.

Ενώ ο Οδυσσέας κρατά την πρωτοκαθεδρία στον μη οργανωμένο Θαλάσσιο Τουρισμό, όπως φαίνεται από το έργο του Ομήρου «Οδύσσεια», πρωτοπόροι στην οργανωμένη αξιοποίηση των υδάτινων δρόμων ήταν οι Αιγύπτιοι, οι οποίοι αξιοποίησαν τις δυνατότητες που τους προσέφερε ο Νείλος και οι παραπόταμοι του. Τα μονόξυλα και οι σχεδίες αποτελούν τον πρόδρομο των στερεών ποταμόπλοιων που εμφανίζονται το 2700 π.Χ.. Τη Ρωμαϊκή εποχή οργανώνονταν περίπατοι στα μεσογειακά νησιά από τη Νάπολη. Πλούσιοι Ολλανδοί έμποροι τον 14ο αιώνα δημιούργησαν κρουαζιέρες στη θάλασσα. Οι πλούσιες ιταλικές οικογένειες των Μεδίκων και των Δόγηδων της Βενετίας έκαναν κρουαζιέρες στη Μεσόγειο σε σκάφη κατασκευασμένα ειδικά για το σκοπό αυτό. Το πρώτο γνωστό κρουαζιερόπλοιο κατασκευάστηκε το 1844 από την Αγγλική εταιρία Peninsular & Oriental Shipping Company. Ήταν το ξύλινο ατμόπλοιο «Lady Mary Wood», βάρους 533 τόνων, που εκτελούσε το ταξίδι θαλάσσιου τουρισμού από το Λονδίνο στη Μεσόγειο. Έγινε παράδειγμα για μίμηση και για άλλους Άγγλους εφοπλιστές, όπως ο Thomas Cook ο οποίος ανακάλυψε το ομαδικό ταξίδι στη μοντέρνα μορφή που υπάρχει στις μέρες μας.

Όμως τα ταξίδια αναψυχής έχουν μια βασική προϋπόθεση - την οικονομική σταθερότητα και ευμάρεια που παρέχει η περίοδος ειρήνης. Με το τέλος του Πρώτου

A scenic view of a rocky coastline with a path leading down to the sea. The path is made of stone steps and is surrounded by green vegetation. The sea is blue and the sky is clear.

Παγκοσμίου Πολέμου έχουμε την ανάπτυξη της τεχνικής των μηχανών, των σκαφών διατλαντικών πλοίων και τον εμπορικό ανταγωνισμό στο Ατλαντικό. Στη συνέχεια και στην πιο πρόσφατη ιστορία μας, με το τέλος του Β' Παγκόσμιου Πολέμου, το φαινόμενο του τουρισμού αναπτύχθηκε πιο πολύ από ποτέ. Η πρόοδος της τεχνολογίας του 20^{ου} αιώνα συνέβαλε πάρα πολύ σε αυτό. Η μεγάλη ανάπτυξη των συγκοινωνιακών μέσων και συγκεκριμένα της αεροπορικής όπως και της σιδηροδρομικής που αναπτύχθηκε και τελειοποιήθηκε με τη χρήση του ηλεκτρισμού έδωσαν ώθηση και στη συγκοινωνία με θαλάσσια μέσα. Χρησιμοποιώντας τη σύγχρονη τεχνολογία παρέχόταν μεγάλες ανέσεις για τους μετακινούμενους όπως και μεγάλη συντόμευση των ταξιδιών. Όπως κυλούσαν τα χρόνια, παρουσιάστηκε ένα είδος ταξιδιώτη ο οποίος ταξίδευε για να ξεκουραστεί και να απολαύσει και μαζί του αναπτύχθηκε και ο τουρισμός καθώς παρουσιαζόταν όλο και περισσότερες ανάγκες για υπηρεσίες που έπρεπε να καλύψει για να κάνει πιο ολοκληρωμένες τις ταξιδιωτικές εμπειρίες του ταξιδιώτη. Ο ταξιδιώτης αυτός είναι ο τουρίστας με την έννοια που έχει σήμερα. Αλλά ας δούμε τις πιο βασικές Θαλάσσιες δραστηριότητες που μπορούν να αναπτυχθούν στο νησί της Σκοπέλου.

2. ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ- ΣΚΟΠΕΛΟΣ

Η θάλασσα, αν και πάντοτε ήταν ένας άγνωστος και ανεξερεύνητος κόσμος για τους ανθρώπους, είναι αρκετά οικεία προς τη φύση του, και για το λόγο αυτό κατάφεραν να μεταφέρουν στον υδάτινο κόσμο ορισμένες κατεξοχήν στεριανές αθλητικές δραστηριότητες. Οι δραστηριότητες αυτές γίνονται με επιχειρήσεις ενοικίασης εξοπλισμού θαλάσσιων σπορ και με σχολές ταχείας εκμάθησης και εξοικείωσης των τουριστών με τα θαλάσσια σπορ. Συγκεκριμένα, στον ελλαδικό χώρο, και ειδικότερα, στις Β. Σποράδες τμήμα των οποίων είναι και η Σκόπελος, ενδείκνυται η λειτουργία τέτοιων επιχειρήσεων λόγω του θαλάσσιου χώρου και των παραλιών που μπορούν να αποτελέσουν βάση δραστηριοποίησης αυτών.

Ειδικότερα παρακάτω αναλύονται επιχειρήσεις με θαλάσσια σπορ και δραστηριότητες που προτείνονται για την αξιοποίηση της υδάτινης περιοχής της Σκοπέλου και που μπορούν να λάβουν χώρα κατά τους θερινούς μήνες και γενικά όποτε ευνοούν οι καιρικές συνθήκες στο νησί και στο γύρω θαλάσσιο περιβάλλον. Αυτές που παρουσιάζουμε παρακάτω τις χωρίζουμε σε Τέσσερις βασικές ομάδες: τις Αλιευτικές, τις Υποβρύχιες, τις Παράκτιες και αυτές που προϋποθέτουν την χρήση σκαφών. Πολλές φορές όμως, μπορεί μια επιχειρηματική δραστηριότητα να ανήκει σε 2 η και 3 ομάδες ταυτόχρονα αφού μπορούν άνετα να συνδυαστούν μεταξύ τους.

A) Αλιευτικές Δραστηριότητες

A1) Ψάρεμα

Το αρχαιότερο και το πιο διαδεδομένο άθλημα στο νερό είναι το ψάρεμα ανεξάρτητα αν οι περισσότεροι το θεωρούμε επάγγελμα ή μέσο επιβίωσης. Το ψάρεμα, είτε γίνεται στην επιφάνεια της θάλασσας είτε είναι υποβρύχιο, είτε είναι σε γλυκά ή σε αλμυρά νερά, έχει φανατικούς παράλιο κόσμο. Ειδικότερα, ορίζεται ως η επίδειξη και καλλιέργειας διάφορων όπως και αλιευτικών μέσων όπως και η ανάδειξη του αλιευτικού πλούτου και της βιοποικιλότητας των υδάτινων οικοσυστημάτων όπως και του τρόπου ζωής διαφόρων αλιευτικών κοινοτήτων. Γενικά μιλώντας, ο αλιευτικός τουρισμός αναπτύσσεται στο σύνολο των υδάτων της Χώρας, θαλάσσιων, λιμναίων, ποτάμιων και λιμνοθαλάσσιων, όπου ασκείται αλιεία, καλλιέργεια και εκτροφή υδρόβιων οργανισμών μπορεί να διεξάγεται και με την εφαρμογή ειδικών προγραμμάτων και εντάσσεται στους τρόπους εκμετάλλευση των εν λόγω υδάτων.

Ειδικά για την περιοχή της Σκοπέλου, επιχειρήσεις με αλιευτικό εξοπλισμό ο οποίος ποικίλει ανάλογα με το είδος του ψαρέματος (πετονιά, καλάμι, ψαροντούφεκο κ.α.), και το είδος του ψαριού που κυνηγάμε (το δόλωμα και η μισινέζα) παίζουν

σημαντικό ρόλο, καθώς και επιχειρήσεις εκμάθησης τεχνικής ψαρέματος για τους τουρίστες, μπορούν να αναπτυχθούν και να προσφέρουν σημαντικά οφέλη στον τουρισμό και στην οικονομία του νησιού γενικότερα. Η επιλογή του ψαρέματος ως θαλάσσια δραστηριότητα των τουριστών, οδηγεί στην ανάπτυξη του αλιευτικού τουρισμού, ο οποίος αποτελεί μορφή εναλλακτικού τουρισμού και προσδιορίζεται με την ανάδειξη και αξιοποίηση της αλιείας και υδατοκαλλιέργειας-δραστηριοτήτων με πλούσια στοιχεία παραδοσιακού χαρακτήρα, όσον αφορά την απασχόληση και τα χρησιμοποιούμενα μέσα, αλλά και στοιχεία του υδάτινου περιβάλλοντος και της υδρόβιας ζωής.

B) Υποβρύχιες Δραστηριότητες

B1) Κατάδυση (Diving)

Στην Ελλάδα έχουμε το απέραντο γαλάζιο σε όλο του το μεγαλείο και διαθέτουμε ανταγωνιστικό πλεονέκτημα σε σχέση με γειτονικές χώρες όπως, η Τουρκία, η Μάλτα, η Κροατία και η Κύπρος, καθώς το μεγαλύτερο μέρος του ηπειρωτικού τμήματος βρέχεται από θάλασσα με μήκος τα 16.000 χλμ γεγονός εύρος βυθών, εξαιρετική βιοποικιλότητα.

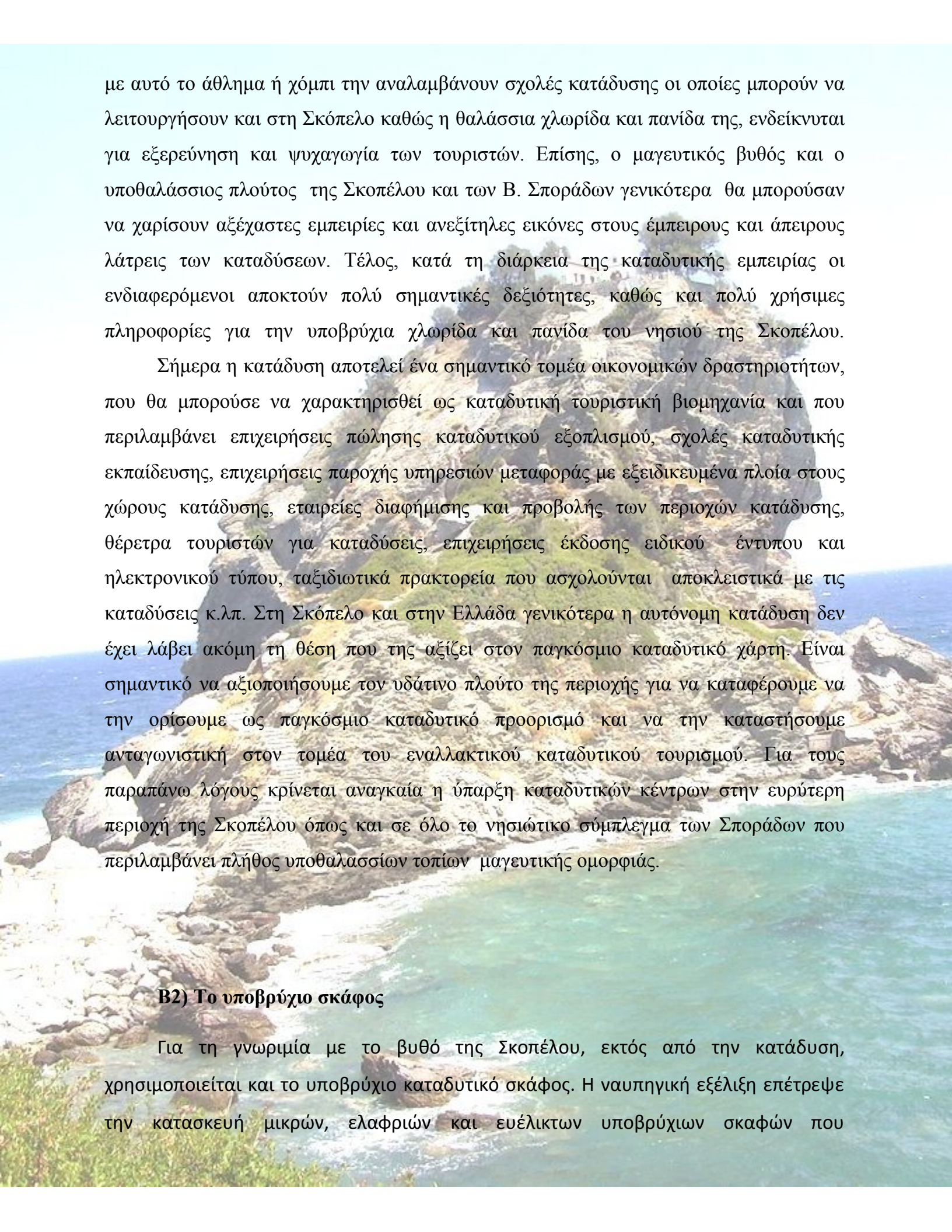

πλείστον διαυγή νερά και ιδανικές περιβαλλοντικές

ακτογραμμής που ξεπερνά που δημιουργεί μεγάλο τοπογραφία και μεγάλη Διαθέτουμε ως επί το στη ζώνη της επικρατούν συνθήκες καθ' όλη τη

διάρκεια του έτους χωρίς ακραία καιρικά φαινόμενα. Ο υποβρύχιος κόσμος είναι για τον άνθρωπο ένας κόσμος μυστηριώδης και ανεξερεύνητος και οι καταδύσεις για πολλούς είναι η απόλυτη συνύπαρξη του ανθρώπου με το νερό, η συνάντηση με το άγνωστο.

Για τους ερασιτέχνες του χώρου είναι πρόκληση ενώ για τους επαγγελματίες είναι μια φυσική κατάσταση την οποία αναζητούν διαρκώς. Με εξοπλισμό όχι ιδιαίτερα ακριβό για τις συγκινήσεις που προσφέρει, οι καταδύσεις μπορούν να συνδυαστούν και με άλλα ενδιαφέροντα, όπως εξερεύνηση βυθού, ναυαγίων και σπηλαίων όπως και με διάφορες εκδηλώσεις, όπως τον καθαρισμό των ακτών και του βυθού, εξερεύνηση της τοπικής χλωρίδας και πανίδας κ.α.. Την ευθύνη για την εκπαίδευση και την εξοικείωση

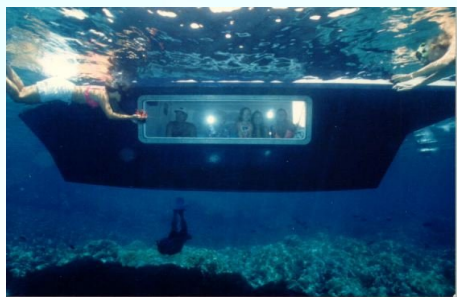
με αυτό το άθλημα ή χόμπι την αναλαμβάνουν σχολές κατάδυσης οι οποίες μπορούν να λειτουργήσουν και στη Σκόπελο καθώς η θαλάσσια γλωρίδα και πανίδα της, ενδείκνυται για εξερεύνηση και ψυχαγωγία των τουριστών. Επίσης, ο μαγευτικός βυθός και ο υποθαλάσσιος πλούτος της Σκοπέλου και των Β. Σποράδων γενικότερα θα μπορούσαν να χαρίσουν αξέχαστες εμπειρίες και ανεξίτηλες εικόνες στους έμπειρους και άπειρους λάτρεις των καταδύσεων. Τέλος, κατά τη διάρκεια της καταδυτικής εμπειρίας οι ενδιαφερόμενοι αποκτούν πολύ σημαντικές δεξιότητες, καθώς και πολύ χρήσιμες πληροφορίες για την υποβρύχια γλωρίδα και πανίδα του νησιού της Σκοπέλου.

Σήμερα η κατάδυση αποτελεί ένα σημαντικό τομέα οικονομικών δραστηριοτήτων, που θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως καταδυτική τουριστική βιομηχανία και που περιλαμβάνει επιχειρήσεις πώλησης καταδυτικού εξοπλισμού, σχολές καταδυτικής εκπαίδευσης, επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών μεταφοράς με εξειδικευμένα πλοία στους χώρους κατάδυσης, εταιρείες διαφήμισης και προβολής των περιοχών κατάδυσης, θέρετρα τουριστών για καταδύσεις, επιχειρήσεις έκδοσης ειδικού έντυπου και ηλεκτρονικού τύπου, ταξιδιωτικά πρακτορεία που ασχολούνται αποκλειστικά με τις καταδύσεις κ.λπ. Στη Σκόπελο και στην Ελλάδα γενικότερα η αυτόνομη κατάδυση δεν έχει λάβει ακόμη τη θέση που της αξίζει στον παγκόσμιο καταδυτικό χάρτη. Είναι σημαντικό να αξιοποιήσουμε τον υδάτινο πλούτο της περιοχής για να καταφέρουμε να την ορίσουμε ως παγκόσμιο καταδυτικό προορισμό και να την καταστήσουμε ανταγωνιστική στον τομέα του εναλλακτικού καταδυτικού τουρισμού. Για τους παραπάνω λόγους κρίνεται αναγκαία η ύπαρξη καταδυτικών κέντρων στην ευρύτερη περιοχή της Σκοπέλου όπως και σε όλο το νησιώτικο σύμπλεγμα των Σποράδων που περιλαμβάνει πλήθος υποθαλασσίων τοπίων μαγευτικής ομορφιάς.

B2) Το υποβρύχιο σκάφος

Για τη γνωριμία με το βυθό της Σκοπέλου, εκτός από την κατάδυση, χρησιμοποιείται και το υποβρύχιο καταδυτικό σκάφος. Η ναυπηγική εξέλιξη επέτρεψε την κατασκευή μικρών, ελαφριών και ευέλικτων υποβρύχιων σκαφών που

χρησιμοποιούνται για τουριστικούς σκοπούς. Σήμερα διατίθενται υποβρύχια σκάφη με χωρητικότητα από 2 έως 48 άτομα που είναι κατάλληλα διαμορφωμένα ώστε οι επιβάτες να απολαμβάνουν με άνεση και ασφάλεια τον υποβρύχιο κόσμο. Τα σκάφη αυτά μπορούν να καταδυθούν σε βάθη μέχρι και 300 μέτρα. Τα πιο δημοφιλή σημεία αναφοράς τέτοιων υποβρύχιων

εκδρομών είναι τα υποθαλάσσια τοπία που αναδεικνύουν τη χλωρίδα και την πανίδα της ευρύτερης περιοχής και τα μέρη που παρουσιάζουν αρχαιολογικό ενδιαφέρον όπως διάφοροι βυθισμένοι οικισμοί αλλά και τα ναυάγια από τους αρχαίους χρόνους μέχρι και σήμερα αποτελούν πόλο έλξης τουριστών, φυσιοδιφών και αρχαιολόγων κάνοντας έτσι πολύ δημοφιλή αυτή τη μορφή τουρισμού. Στη χώρα μας λειτουργεί από το 2003 υποβρύχιο σκάφος που χρησιμοποιείται για ξεναγήσεις στο βυθό διαφόρων νησιών που παρουσιάζουν θαλασσομορφολογικό ενδιαφέρον όπως αυτό της Σαντορίνης. Εκεί υπάρχει ήδη μια επιχείρηση Θαλάσσιου Τουρισμού που στηρίζεται σε αυτό το μέσο παροχής τουριστικών υπηρεσιών. Το σκάφος έχει χωρητικότητα 30 ατόμων και καταδύεται σε βάθος 25-30 μέτρων. Η κάθε καταδυτική περιήγηση διαρκεί περίπου μια ώρα. Σε όλη τη διάρκεια της διαδρομής το σκάφος συνοδεύεται, για λόγους ασφαλείας, από ένα σκάφος επιφανείας. Με τις ίδιες προϋποθέσεις θα μπορούσε να λειτουργήσει άνετα ένα αντίστοιχο κέντρο στο χώρο της Σκοπέλου.

Γ) Παράκτιες Δραστηριότητες

Μπορούν να αξιοποιηθούν σε κάθε νησί που έχει αρκετούς όρμους με ξενοδοχειακά συγκροτήματα ή οργανωμένες παραλίες. Το νησί της Σκοπέλου, με τους φυσικούς όρμους που έχει κατά μήκος της ακτογραμμής του, που είναι προσπελάσιμοι και από ξηράς είτε με το ΚΤΕΛ είτε με ιδιωτικά μέσα μεταφοράς ενδείκνυται για ανάλογες δραστηριότητες. Αποτελούν πηγή επιχειρηματικότητας γιατί τονώνουν την τοπική οικονομία με το άνοιγμα επιχειρήσεων που σχετίζονται με την αγορά, ενοικίαση και εκμάθηση της χρήσης του ανάλογου εξοπλισμού. Τέλος, με τέτοιες δραστηριότητες

μπορούν να οργανωθούν αγώνες ταχύτητας και αγώνες δεξιοτεχνίας σε τοπικό, εθνικό αλλά και διεθνές επίπεδο και να δημιουργήσουν ένα νέο είδος Θαλάσσιου Τουρισμού, τον τουρισμό Αγώνων που δίνει πνοή στα νησιά καθώς συγκεντρώνει πλήθος ενδιαφερομένων από όλο τον κόσμο.

Γ1) Κυματοδρομία (Surfing)

Το surfing αποτελεί μια δημοφιλή δραστηριότητα αναψυχής αλλά και άθλημα. Το άτομο κινείται στην επιφάνεια της θάλασσας με τη βοήθεια των κυμάτων χρησιμοποιώντας μια σανίδα που κατασκευάζεται από fiberglass, ξύλο ή πλαστικό. Η ανάπτυξη αυτού του είδους επιχειρησιακής δραστηριότητας στο νησί ενδείκνυται τόσο λόγω κατάλληλων καιρικών συνθηκών, όσο και εξαιτίας της ύπαρξης αναλόγων παραλιών που είναι απαραίτητες για την εγκατάστασή τους.

Γ2) Ιστιοσανίδα (Windsurfing)

Το windsurfing ως δραστηριότητα αναψυχής, συνδυάζει το surfing με την ιστιοπλοία. Για πολλούς, ανεξαρτήτως ηλικίας και φύλου, είναι ένα συναρπαστικό άθλημα που συνδυάζει δύο από τα στοιχεία της φύσης, το νερό και τον αέρα και δεν απαιτεί ιδιαίτερη σωματική δύναμη παρά μόνο σωστή τεχνική. Στη χώρα μας είναι αρκετά διαδεδομένο αλλά και πολύ αγαπητό εξαιτίας του Ολυμπιονίκη Ν. Κακλαμανάκη που βρίσκεται στις πρώτες θέσεις- σε παγκόσμιο επίπεδο- τα τελευταία χρόνια. Ο εξοπλισμός του δεν είναι πολύ ακριβός, ενώ υπάρχουν περισσότερες παραλίες προς ενοικίαση αλλά και εξειδικευμένοι εκπαιδευτές που μπορούν να βοηθήσουν κάποιον να μάθει την τεχνική και να εξοικειωθεί με το άθλημα αυτό. Ενδεικτικά οι Σποράδες, λόγω ιδανικών καιρικών συνθηκών (ήπιο κλίμα, κατάλληλη ένταση ανέμων κλπ) και μεγάλου

αριθμού παράκτιων περιοχών, αποτελούν σημείο που μπορεί κάποιος να δραστηριοποιηθεί επαγγελματικά προσφέροντας τις παραπάνω υπηρεσίες.

Γ3) Θαλάσσιο ski (Water ski), Ski χωρίς πέδιλα (Barefoot ski)

Το θαλάσσιο σκι είναι από τα πιο διαδεδομένα σύγχρονα σπορ του νερού, συνδυάζοντας το υδάτινο στοιχείο με την ταχύτητα. Δε χρειάζεται ιδιαίτερη εξάσκηση όταν γίνεται ερασιτεχνικά και ο εξοπλισμός συνήθως μας περιμένει στην παραλία έναντι κάποιου μικρού τιμήματος. Στην επαγγελματική κατηγορία το άθλημα γίνεται πιο πολύπλοκο αφού οι φιγούρες και τα άλματα είναι αυτά που κερδίζουν το χειροκρότημα και το έπαθλο. Πάντως θεωρείται άθλημα για όλη την οικογένεια και για όλες τις ηλικίες. Το θαλάσσιο σκι είναι αναμφίβολα μια από τις πιο αξιόλογες καλοκαιρινές δραστηριότητες μέσα από τις οποίες κάποιος μπορεί να απολαύσει το φυσικό κάλος των ελληνικών ακτών με την αδρεναλίνη και τον ενθουσιασμό στα ύψη. Όσον αφορά το σκι χωρίς πέδιλα, πρόκειται για μια παραλλαγή του θαλάσσιου σκι με μόνη διαφορά ότι στην επαφή μας με το νερό δεν παρεμβάλλονται τα πέδιλα. Θεωρείται extreme γιατί εκτός από το να καταφέρεις τα σταθείς όρθιος (αρκετά επίπονο την πρώτη φορά) στο άθλημα περιλαμβάνονται και φιγούρες και άλματα. Αξίζει να το επιχειρήσει κάποιος, και αν γνωρίζει το κλασσικό θαλάσσιο σκι, το barefoot ski θα το λατρέψει. Στην Σκόπελο, με προϋπόθεση τη λειτουργία οργανωμένων παραλιών ή και εγκαταστάσεων ξενοδοχειακών μονάδων που προσφέρουν τέτοιου είδους δραστηριότητες διασκέδασης, αναψυχής και εκγύμνασης, είναι δυνατόν να ιδρυθούν ιδιωτικές σχολές εκπαίδευσης ή επιχειρήσεις ενοικίασης εξοπλισμού των συγκεκριμένων θαλάσσιων σπορ.

Γ4) Μηχανοκίνητο ski (Jet ski) και άλλα μέσα θαλάσσιας αναψυχής

Για τους λάτρεις της ταχύτητας στο νερό, το jet ski είναι ό, τι το μηχανάκι στη στεριά. Είναι γρήγορο και ευέλικτο και προκαλεί τις αισθήσεις και τα βλέμματα του κόσμου. Ανήκει αναμφίβολα στα χόμπι που εκτοξεύουν την αδρεναλίνη στα ύψη και για να μπορέσει κάποιος να ανταπεξέλθει με απαιτήσεις στο άθλημα πρέπει να είναι γυμνασμένος και να διαθέτει ένα καλό μυϊκό σύστημα που θα του επιτρέψει να αντέχει στους κλυδωνισμούς του σκάφους με υψηλή ταχύτητα, ενώ υπάρχει βέβαια και η δυνατότητα να απολαύσει κανείς το υδάτινο δρομολόγιό του χωρίς υψηλές ταχύτητες και

ακροβατικά. Τα jet ski μπορεί κάποιος να τα νοικιάσει, εφόσον διαθέτει άδεια οδήγησης μηχανοκίνητου σκάφους ή ακόμη και να τα αγοράσει αφού η τιμή τους δεν είναι ιδιαίτερα υψηλή. Βέβαια οι τεχνολογικές καινοτομίες και εφευρέσεις οδήγησαν στη χρήση πολλών άλλων μηχανοκίνητων μέσων θαλάσσιας αναψυχής εκτός από τα jet ski, τα οποία είναι ελαφρά, εύχρηστα και μεταφέρονται εύκολα, γεγονός που τα καθιστά εξαιρετικά δημοφιλή. Τέτοια είναι: το θαλάσσιο έλκθηρο και το θαλάσσιο δαχτυλίδι, πνευστά μέσα αναψυχής που έλκονται από ταχύπλοα σκάφη, aqua scooter, sea bike κλπ. Αυτό που πρέπει να προσέξουμε είναι να μην ενοχλούμε τους υπόλοιπους παραθεριστές ούτε να προκαλούμε συμπλέοντα σκάφη γιατί όπου υπάρχει η μεγάλη ταχύτητα ο κίνδυνος παραμονεύει.

Γ5) Kite surf

Το kitesurf προέρχεται από το συνδυασμό πολλών άλλων αθλημάτων (windsurfing, waterski, wakeboard, paragliding) και από μια άποψη θα μπορούσε να θεωρηθεί η φυσική εξέλιξη του windsurfing, αφού η χρήση ελαφρύτερου εξοπλισμού προσφέρει απεριόριστες δυνατότητες στον αναβάτη. Ο αναβάτης χρησιμοποιεί ένα μικρό σκάφος, το οποίο οδηγεί ενώ κρατά τη μάτσα, που τον συνδέει με μακριά σχοινιά με τον αετό. Το βασικό χαρακτηριστικό, που δύναμη της άνωσης, η τρίτη προστεθεί, με την οποία ο χρησιμοποιήσει την έλξη του

διακρίνει το kitesurf, είναι η δηλαδή δύναμη, που έχει αναβάτης μπορεί να αετού προς τα επάνω, για να

πραγματοποιήσει πολύ ψηλά άλματα και, κατά συνέπεια, εντυπωσιακότατους ελιγμούς. Αυτή η δύναμη είναι και το στοιχείο, που διαφοροποιεί το kitesurf από τα υπόλοιπα θαλάσσια αθλήματα, όπου ο αναβάτης χρησιμοποιεί μεν τη δύναμη της έλξης (είτε του σκάφους όπως στο wakeboard ή το water ski) είτε του πανιού (όπως στο windsurf), με τα οποία, όμως, αποτελεί ένα ενιαίο σύνολο και έχει περιορισμένες δυνατότητες αλμάτων, αφού η έλξη αυτή δεν τον ωθεί προς τα πάνω και, άρα, δεν έχει τα προτερήματα, που του προσφέρουν τα μακριά σχοινιά (20 – 30μ) του αετού σε συνδυασμό, πάντοτε, με τη δύναμη της άνωσης.

Δ) ΧΡΗΣΗ ΣΚΑΦΩΝ

Στις παρακάτω θαλάσσιες δραστηριότητες χρησιμοποιούνται ειδικά σκάφη που απαιτούν την ύπαρξη συγκεκριμένων εγκαταστάσεων και υπηρεσιών ελλιμενισμού σε διάφορους όρμους του νησιού.

Δ1) Κωπηλασία (Rowing)

Την κωπηλασία τη συναντάμε και σαν ατομικό και σαν ομαδικό άθλημα. Ο εξοπλισμός της δεν είναι ακριβός αλλά χρειάζεται πολύ καλή φυσική κατάσταση και εξάσκηση καθώς επίσης και πολύ καλή συνεργασία με τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας. Διεξάγεται πάντοτε σε ένα όμορφα διαμορφωμένο φυσικό περιβάλλον όπως πχ μια λίμνη ή ένα ήσυχο θαλασσινό κόλπο. Τέτοιους κόλπους συναντάμε και στην περιοχή των Σποράδων και πιο συγκεκριμένα της Σκοπέλου, γεγονός που την καθιστά ένα από τα ιδανικότερα σημεία δυνατότητας ανάπτυξης επιχειρήσεων ενοικίασης εξοπλισμού ή γρήγορης και άμεσης εκμάθησης του συγκεκριμένου αθλήματος σε τουρίστες

Δ2) Ιστιοπλοΐα

Ένα από τα θαλάσσια που είναι

(Sailing)

ελάχιστα αθλήματα της ομαδικό και απευθύνεται

σε όλες τις ηλικίες προσφέροντας μοναδικές συγκινήσεις ακόμη και σε αυτούς που ασχολούνται με την ιστιοπλοΐα αντιμετωπίζοντάς τη ως χόμπι. Στην ιστιοπλοΐα το κάθε μέλος αναλαμβάνει ορισμένες εργασίες αλλά πρέπει να γνωρίζει καλά κάθε εργασία και κάθε κομμάτι του σκάφους. Η συνεργασία με τα υπόλοιπα μέλη είναι το κλειδί της επιτυχίας, ενώ ο αέρας εμφανίζεται άλλοτε σα σύμμαχος και άλλοτε σαν εχθρός μας. Ο εξοπλισμός στα μεγάλα κυρίως ακτοπλοϊκά είναι ακριβός αλλά αυτό που προέχει είναι η εκπαίδευση και η γνωριμία μας με το σκάφος. Τις υπηρεσίες αυτές μας τις παρέχουν οι κατά τόπους ιστιοπλοϊκοί όμιλοι και η δημιουργία αυτών ακριβώς προτείνεται σαν επιχείρηση και στην περιοχή της Σκοπέλου και των Β. Σποράδων γενικότερα. Τέτοιου είδους επιχειρήσεις διαθέτουν και μικρά ιστιοπλοϊκά σκάφη προς ενοικίαση για όσους θέλουν να απολαύσουν το συγκεκριμένο χόμπι κατά τη διάρκεια των διακοπών τους.

Δ3) Θαλάσσιο Ταξί / Λεωφορείο (Sea Taxi/ Bus)

Ως θαλάσσιο ταξί ή θαλάσσιο λεωφορείο αναφέρεται το σκάφος το οποίο παρέχει υπηρεσίες μαζικής μεταφοράς, συνήθως σε αστικό περιβάλλον. Η υπηρεσία μπορεί να περιλαμβάνει πολλαπλές στάσεις, λειτουργώντας με παρόμοιο τρόπο ενός συμβατικού λεωφορείου ή στάσεις έπειτα από αίτηση των επιβαίνόντων σε διαφορετικά σημεία, λειτουργώντας όπως ένα Αμερική οι δύο ονομασίες ενώ στον υπόλοιπο κόσμο ο συνήθως περιορίζεται στη επιχειρεί κατά παραγγελία λεωφορείο σε ένα σκάφος προγράμματος. Τα θαλάσσια ταξί συχνά βρίσκονται σε μαρίνες και λιμάνια και παρέχουν πρόσβαση σε σκάφη και παραθαλάσσιες ιδιοκτησίες οι οποίες δεν είναι προσβάσιμες από την ξηρά. Σε διάφορα νησιά ήδη υπάρχουν τα θαλάσσια ταξί που συνδέουν τους όρμους ενός νησιού μεταξύ τους και αποτελούν αποτελεσματική εναλλακτική για όσους θέλουν να επισκεφτούν θαλάσσιους προορισμούς που ενδεχομένως να μην είναι προσβάσιμοι από ξηράς ή να συνδυάσουν θαλάσσιους προορισμούς για ημερήσιες επισκέψεις.

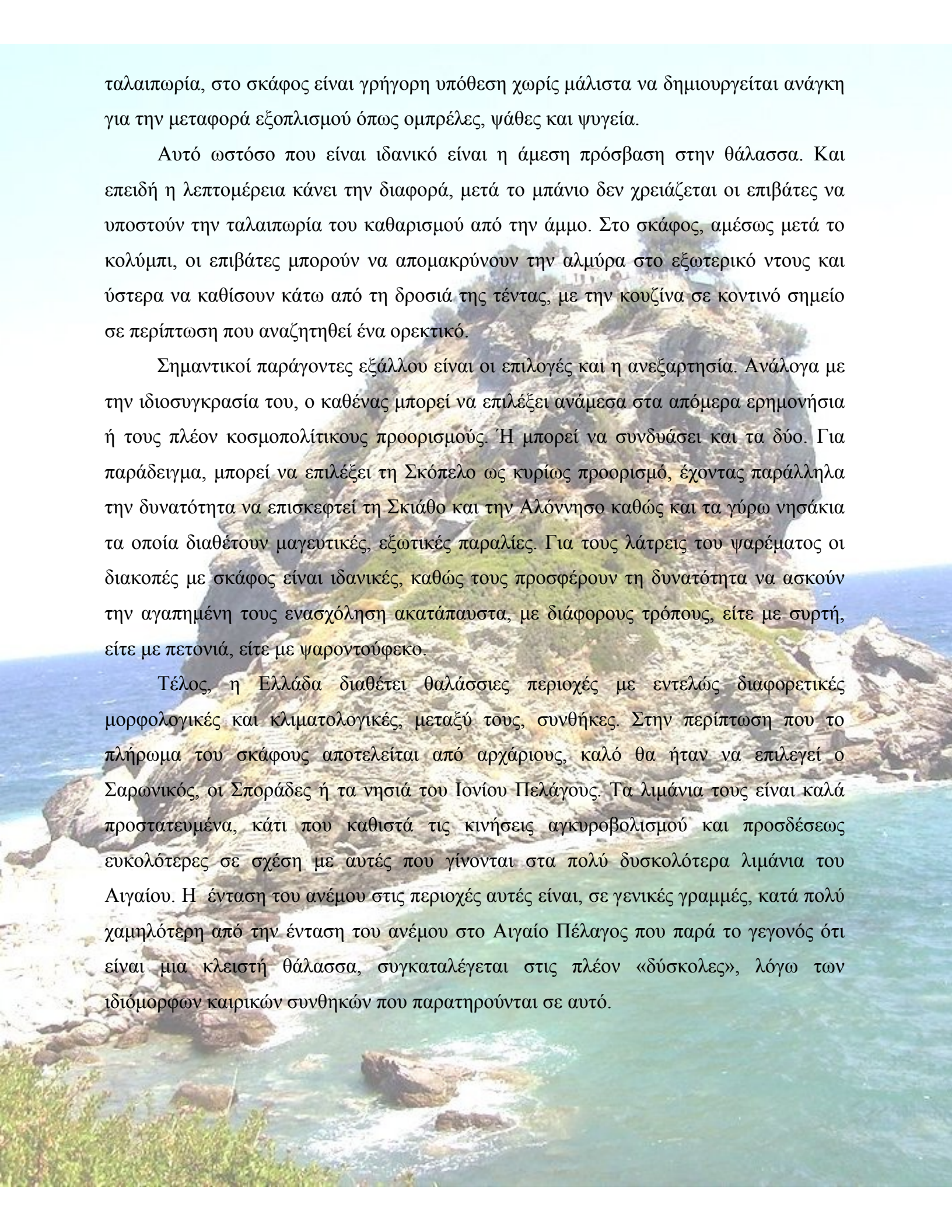

Δ4) Ναύλωση σκάφους για ταξίδι αναψυχής (Yachting)

Στο χώρο των θαλάσσιων διακοπών, η απόφαση να κάνει κανείς διακοπές με σκάφος ακολουθείται από μία σειρά από διλήμματα όπως: Μηχανοκίνητο ή ιστιοπλοϊκό; Μονόγαστρο ή καταμαράν; μικρό σκάφος ή μεγάλο; Με καπετάνιο ή χωρίς; Μεγάλη ή μικρή παρέα; Σε κάθε

περίπτωση, το κλειδί της επιτυχίας σχετίζεται με την καταλληλότερη κίνηση ή τουλάχιστον την πλέον κατάλληλη. Το πρώτο δεδομένο που λαμβάνεται υπόψη είναι το θαλάσσιο περιβάλλον. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι ο καλύτερος τρόπος προσέγγισης της πολύνησης χώρας μας, με τις αναρίθμητες και πανέμορφες ακτές, αποτελεί ένα σκάφος. Οι συμβατικοί τρόποι διακοπών σε ένα ξενοδοχείο, ένα διαμέρισμα ή μία βίλα, δεν είναι σε θέση να αποκαλύψουν με τον ίδιο τρόπο τις μαγικές εικόνες της θάλασσας. Επίσης, η πρόκληση του αγνώστου και η εικόνα ενός σκάφους που διασχίζει το ατέρμονο πέλαγος και κατευθύνεται σε λευκές παραλίες με γαλαζοπράσινα νερά είναι ανεκτίμητης αξίας.

Σε πολλούς έχει δημιουργηθεί ίσως μία παρεξηγημένη άποψη ότι οι διακοπές με σκάφος είναι ακριβές. Στην πράξη, όσοι ενοικιάζουν σκάφος μπορούν να καθορίσουν από πριν τον προϋπολογισμό των διακοπών αφού τα έξοδα για την ενοικίαση του σκάφους, του skipper των καυσίμων και ορισμένων προμηθειών είναι δεδομένα. Για παράδειγμα, μπορεί να επιλεγεί οι επιβάτες να λαμβάνουν όλα τα γεύματα στο σκάφος περιορίζοντας έτσι το κόστος. Με τη χρήση σκάφους, υπάρχουν ελάχιστα έξοδα μετακίνησης, αφού μπορεί κανείς να μετακινείται και να αλλάζει τοποθεσία μεταφέροντας μαζί όλα του τα πράγματα, χωρίς κουραστικές μετακομίσεις. Ακόμα και το κολύμπι, που σε άλλες περιπτώσεις μπορεί να αποτελεί ολόκληρη περιπέτεια ή

ταλαιπωρία, στο σκάφος είναι γρήγορη υπόθεση χωρίς μάλιστα να δημιουργείται ανάγκη για την μεταφορά εξοπλισμού όπως ομπρέλες, ψάθες και ψυγεία.

Αυτό ωστόσο που είναι ιδανικό είναι η άμεση πρόσβαση στην θάλασσα. Και επειδή η λεπτομέρεια κάνει την διαφορά, μετά το μπάνιο δεν χρειάζεται οι επιβάτες να υποστούν την ταλαιπωρία του καθαρισμού από την άμμο. Στο σκάφος, αμέσως μετά το κολύμπι, οι επιβάτες μπορούν να απομακρύνουν την αλμύρα στο εξωτερικό ντους και ύστερα να καθίσουν κάτω από τη δροσιά της τέντας, με την κουζίνα σε κοντινό σημείο σε περίπτωση που αναζητηθεί ένα ορεκτικό.

Σημαντικοί παράγοντες εξάλλου είναι οι επιλογές και η ανεξαρτησία. Ανάλογα με την ιδιοσυγκρασία του, ο καθένας μπορεί να επιλέξει ανάμεσα στα απόμερα ερημονήσια ή τους πλέον κοσμοπολίτικους προορισμούς. Ή μπορεί να συνδυάσει και τα δύο. Για παράδειγμα, μπορεί να επιλέξει τη Σκόπελο ως κυρίως προορισμό, έχοντας παράλληλα την δυνατότητα να επισκεφτεί τη Σκιάθο και την Αλόνησο καθώς και τα γύρω νησάκια τα οποία διαθέτουν μαγευτικές, εξωτικές παραλίες. Για τους λάτρεις του ψαρέματος οι διακοπές με σκάφος είναι ιδανικές, καθώς τους προσφέρουν τη δυνατότητα να ασκούν την αγαπημένη τους ενασχόληση ακατάπαυστα, με διάφορους τρόπους, είτε με συρτή, είτε με πετονιά, είτε με ψαροντούφεκο.

Τέλος, η Ελλάδα διαθέτει θαλάσσιες περιοχές με εντελώς διαφορετικές μορφολογικές και κλιματολογικές, μεταξύ τους, συνθήκες. Στην περίπτωση που το πλήρωμα του σκάφους αποτελείται από αρχάριους, καλό θα ήταν να επιλεγεί ο Σαρωνικός, οι Σποράδες ή τα νησιά του Ιονίου Πελάγους. Τα λιμάνια τους είναι καλά προστατευμένα, κάτι που καθιστά τις κινήσεις αγκυροβολισμού και προσδέσεως ευκολότερες σε σχέση με αυτές που γίνονται στα πολύ δυσκολότερα λιμάνια του Αιγαίου. Η ένταση του ανέμου στις περιοχές αυτές είναι, σε γενικές γραμμές, κατά πολύ χαμηλότερη από την ένταση του ανέμου στο Αιγαίο Πέλαγος που παρά το γεγονός ότι είναι μια κλειστή θάλασσα, συγκαταλέγεται στις πλέον «δύσκολες», λόγω των ιδιόμορφων καιρικών συνθηκών που παρατηρούνται σε αυτό.

Δ5) Παρακολούθηση Θαλάσσιων Πάρκων με σκάφη περιήγησης - Θαλάσσιος Τουρισμός Άγριας Ζωής

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται έντονο ενδιαφέρον με τη φύση προκειμένου ο άνθρωπος να αποδράσει από το περιβάλλον της πόλης και από τα προβλήματα του αστικού τρόπου ζωής. Πολλοί άνθρωποι επιθυμούν να ταξιδεύσουν σε απομακρυσμένες και σχετικά ανέγγιχτες φυσικές περιοχές. Αυτή η μορφή τουρισμού που συνδέεται άμεσα με τη απόλαυση φυσικών πόρων χαρακτηρίζεται ως «Τουρισμός φύσης», που σύμφωνα με συγγραφείς θεωρείται υποκατηγορία του λεγόμενου Οικοτουρισμού. Μεγάλο ενδιαφέρον εκδηλώνεται από τους ανθρώπους και για την θαλάσσια πανίδα. Στην περίπτωση αυτή αναφερόμαστε στο Θαλάσσιο Τουρισμό Άγριας Ζωής. Ως θαλάσσιος τουρισμός Άγριας Ζωής ορίζεται κάθε τουριστική δραστηριότητα με στόχο την παρατήρηση, τη μελέτη ή την απόλαυση της θαλάσσιας άγριας ζωής. Η παρατήρηση των θηλαστικών, ως δραστηριότητα αναψυχής, γίνεται στο φυσικό τους περιβάλλον, δηλαδή τις χερσαίες ή θαλάσσιες περιοχές όπου ζουν και αφορά θηλαστικά όπως φάλαινες, δελφίνια, θαλάσσιους ελέφαντες, φώκιες κλπ. Η παρατήρηση γίνεται από το σκάφος και σε μερικές περιπτώσεις είναι δυνατή η κολύμβηση των τουριστών μαζί με τα θηλαστικά καθώς και το τάϊσμά τους. Βέβαια, η παρατήρηση δεν περιορίζεται μόνο στα θηλαστικά αλλά συμπληρώνεται και με την παρατήρηση των θαλάσσιων πτηνών, όπου αυτά συνυπάρχουν στα ίδια μέρη. Πολλές χώρες έχουν δημιουργήσει ειδικά διαμορφωμένους χώρους τα Εθνικά Πάρκα για την προστασία τους. Η διαβίωση των ζώων στο φυσικό τους περιβάλλον αυξάνει τις πιθανότητες επιβίωσης τους και ταυτόχρονα διευκολύνει την παρατήρηση της συμπεριφοράς τους. Παράλληλα όπως είδαμε, τα πάρκα αυτά αξιοποιούνται και για τουριστικούς λόγους.

Δ6) Σκάφος με τη Γυάλινη Καρίνα- The Glass Bottom Boat

Η συγκεκριμένη επιχειρηματική δραστηριότητα έχει ήδη αναπτυχθεί στην περιοχή της Σκοπέλου. Προτείνεται ως παράδειγμα μίμησης και παραπέρα βελτίωσης των ήδη παρεχόμενων υπηρεσιών σε συνδυασμό με τις παραπάνω που έχουμε περιγράψει.

Παρακάτω υπάρχει η συνέντευξη που πήραμε από τον κύριο Κουκλατζή Νικόλαο σχετικά με την επιχείρησή του.

Κείμενο Συνέντευξης

- 1. Πώς ονομάζεται η επιχείρησή σας και ποιους μήνες του χρόνου λειτουργεί;**
Η Επιχείρησή μου ανήκει στην εταιρία « ΨΑΘΟΥΡΑ Α.Ε» και ονομάζεται Sporades Queen I.Λειτουργεί 10 μήνες το χρόνο τους τέσσερις από τους οποίους δραστηριοποιείται στη Σκόπελο ενώ το χειμώνα πραγματοποιεί μεταφορές επισκεπτών ή μοναχών σε περιοχές όπως η Κέρκυρα , η Ουρανούπολη και το Άγιο Όρος.
- 2. Πότε ιδρύθηκε και από ποιους;**
Ιδρύσαμε την εταιρία το 2000 με την αδελφή μου ξεκινώντας με ένα πιο μικρό σκάφος αρχικά, και το 2009 αγοράσαμε το συγκεκριμένο.
- 3. Πως εμπνευστήκατε τη δημιουργία της συγκεκριμένης επιχείρησης;**
Από μικρός μου άρεσε πολύ η θάλασσα και το ψάρεμα και το παιδικό μου όνειρο ήταν να γίνω καπετάνιος.
- 4. Είχατε προηγούμενη ανάλογη επιχειρηματική εμπειρία;**
Δεν είχα αναπτύξει κάποια επιχειρηματική δραστηριότητα στο παρελθόν παρά μόνο το 2000 που συνεργάστηκα με την αδελφή μου.
- 5. Ποιες υπηρεσίες παρέχονται από την επιχείρησή σας;**
Τους θερινούς μήνες μεταφέρω τους τουρίστες σε διάφορα αξιοθέατα του νησιού μας όπως το θαλάσσιο πάρκο και σε παραλίες για μπάνιο.
- 6. Για ποιο λόγο επιλέξατε την εγκατάστασή σας στη συγκεκριμένη περιοχή;**
Γιατί κατάγομαι από αυτό το μέρος και ευτυχώς υπάρχει πάντα αρκετή δουλειά, καθώς οι τουρίστες ανταποκρίνονται σε αυτά που μπορώ να τους προσφέρω.
- 7. Είχατε στήριξη από τη τοπική κοινωνία ή και άλλους φορείς κατά τη διάρκεια της δραστηριότητάς σας;**
Ναι με στήριξε πολύ η τοπική κοινωνία και κυρίως οι ιδιοκτήτες των ξενοδοχείων οι οποίοι μου έστελναν πελάτες μεμονωμένους ή σε γκρουπ.
- 8. Λαμβάνετε υπόψη σας μεθόδους ασφάλειας περιβάλλοντος; Αν ναι, με ποιο τρόπο αυτό επιτυγχάνεται;**
Όπωςδήποτε λαμβάνω υπόψη μου την προστασία του περιβάλλοντος με τη χρήση καινούριων μηχανών και την τακτική συντήρησή τους. Φροντίζω πάντα να ανανεώνω την κάρτα καυσαερίων και το πλήρωμα είναι ικανό να παρέχει τις πρώτες βοήθειες οποιαδήποτε ώρα χρειαστεί.
- 9. Ποιο ήταν το κόστος δημιουργίας της επιχείρησης;**
Η δημιουργία της επιχείρησης, μου κόστισε 600.000€ και χρειάζονται 6 ακόμη χρόνια τουλάχιστον για να γίνει η απόσβεση.
- 10. Έχει οικονομικά οφέλη η επιχείρησή σας; Επηρέασε την τοπική οικονομία; Αν ναι, με ποιο τρόπο; (Οι τουρίστες πχ έρχονται από κοντινούς προορισμούς για να κάνουν το γύρο του νησιού)**

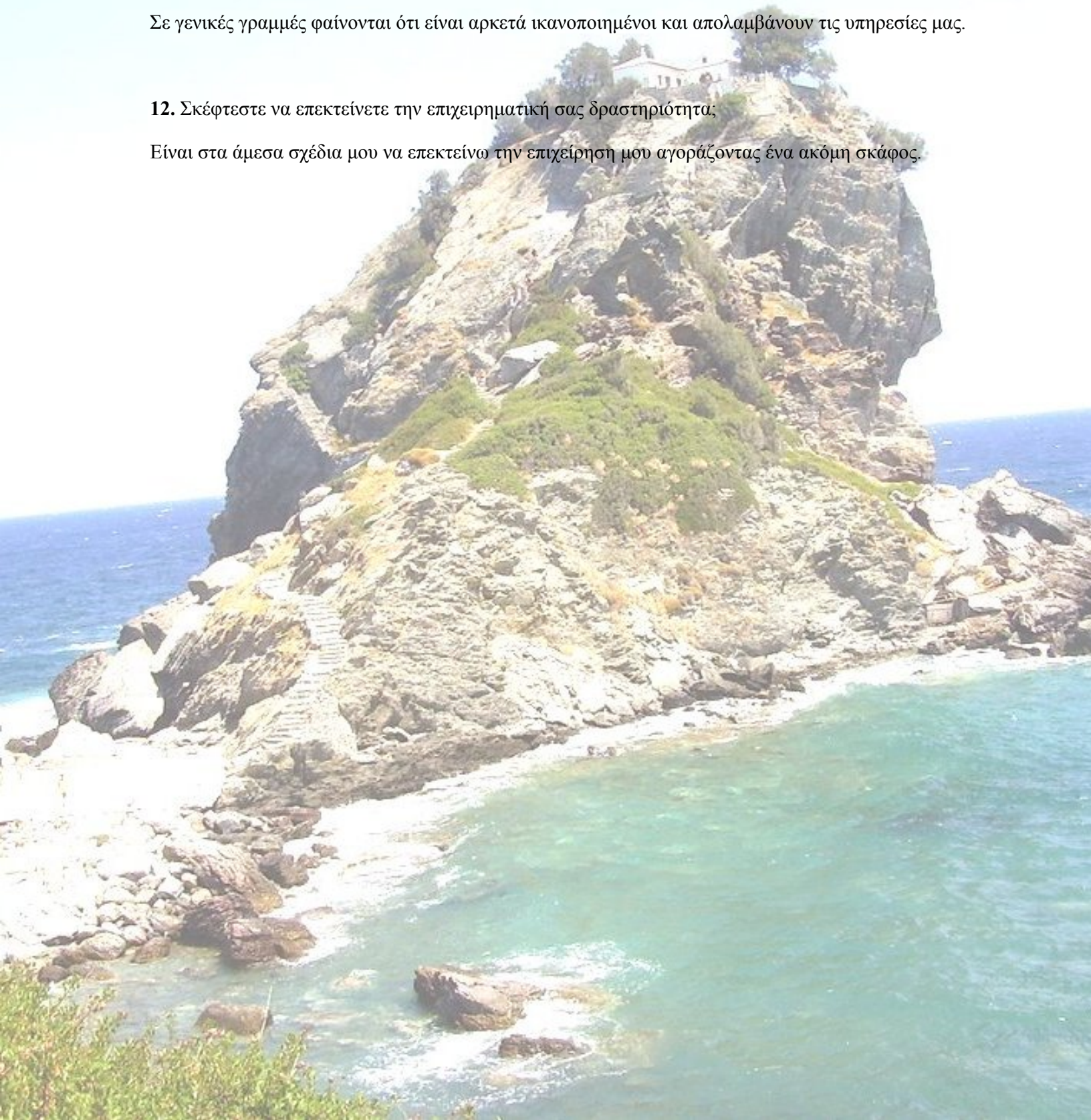
Ναι υπάρχει οικονομικό όφελος γιατί με τα χρήματα που συγκεντρώνω καλύπτω τα άμεσα έξοδα της επιχείρησης και μένει και ένα σεβαστό ποσό ως κέρδος. Το 80% των τουριστών είναι Έλληνες ενώ έρχονται και τουρίστες από τα γειτονικά νησιά να θαυμάσουν τις ομορφιές της Σκοπέλου.

11. Μένουν ικανοποιημένοι οι πελάτες σας από την ποιότητα παροχής τουριστικών υπηρεσιών που προσφέρετε;

Σε γενικές γραμμές φαίνονται ότι είναι αρκετά ικανοποιημένοι και απολαμβάνουν τις υπηρεσίες μας.

12. Σκέφτεστε να επεκτείνετε την επιχειρηματική σας δραστηριότητα;

Είναι στα άμεσα σχέδια μου να επεκτείνω την επιχείρησή μου αγοράζοντας ένα ακόμη σκάφος.

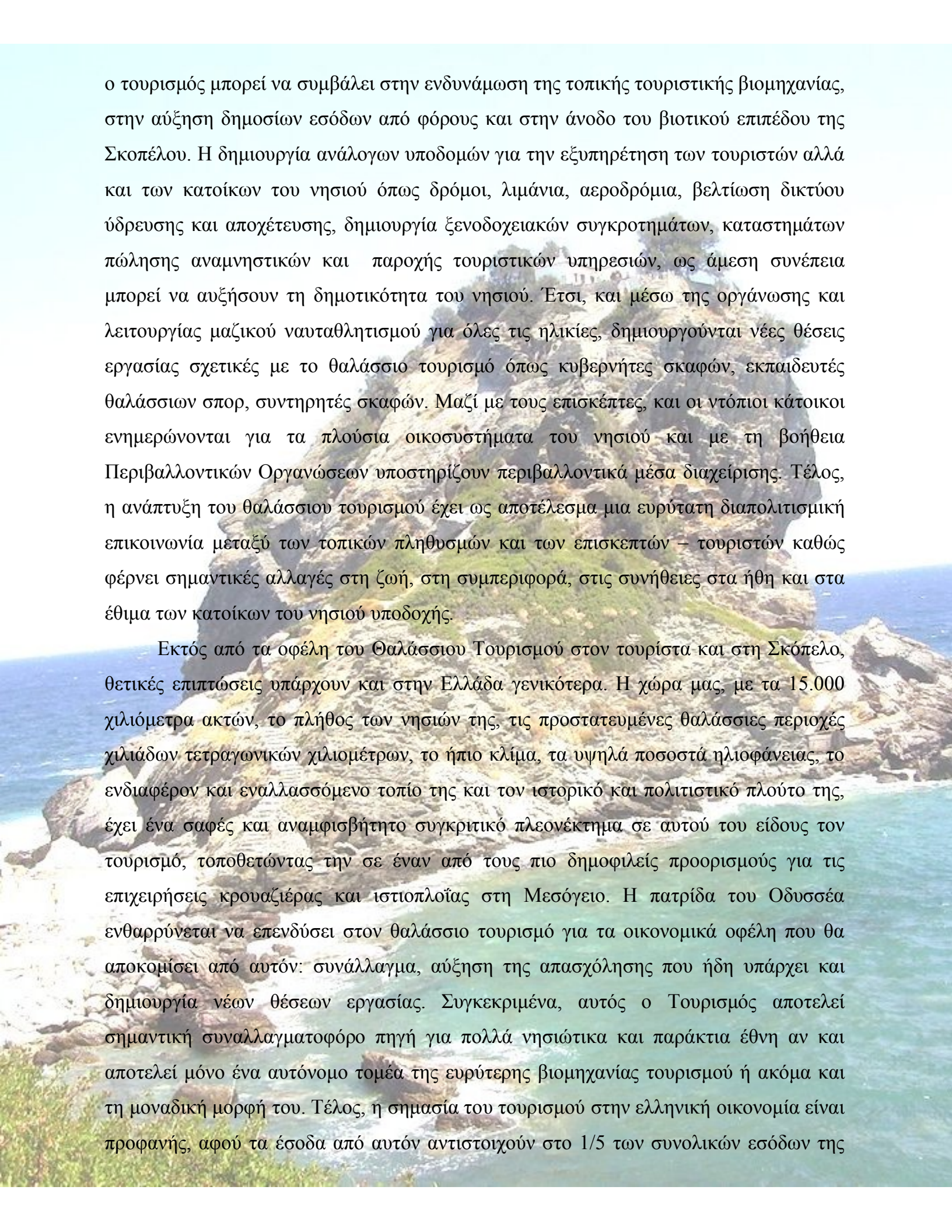
4 ΟΦΕΛΗ ΘΑΛΑΣΣΙΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Ο τουρισμός ήταν από πάντα συνδεδεμένος με το περιβάλλον και η κοινωνία έχει από νωρίς εμπεδώσει την ανάγκη προστασίας του περιβάλλοντος. Περιοχές με ευνοϊκές κλιματολογικές συνθήκες, οργανωμένες παραλίες, καθαρές θάλασσες, έντονα ιστορικά και αρχαιολογικά ενδιαφέροντα, με πλούσια χλωρίδα και πανίδα με τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και με ένα περιβάλλον, που σέβεται την αισθητική και την ιστορία του τόπου και ανταποκρίνεται στις λειτουργικές και πολιτιστικές ανάγκες των ανθρώπων, βρίσκονται στις πρώτες προτιμήσεις των σύγχρονων τουριστών. Ο θαλάσσιος τουρισμός αποτελεί σημαντικό τομέα της οικονομίας και ως τελικό προϊόν παρουσιάζει σημαντικά οφέλη που αναφέρονται στον τουρίστα, στον τουριστικό προορισμό (στη δική μας περίπτωση τη Σκόπελο) αλλά και στην ελληνική οικονομία γενικότερα.

Ο τουρίστας ευνοείται από τον θαλάσσιο τουρισμό γιατί εμπλουτίζει το συνηθισμένο πακέτο διακοπών του με περισσότερα νησιώτικα ή θαλάσσια αξιοθέατα. Επιπλέον, συμμετέχει και ψυχαγωγείται από θαλάσσια σπορ, μαθαίνει τη λειτουργία των μηχανοκίνητων και ιστιοφόρων σκαφών ή τις τεχνικές για τα διάφορα θαλάσσια αθλήματα. Επίσης, εμπλουτίζει τις γνώσεις του για τους ιστορικούς, αρχαιολογικούς, κοινωνικο-πολιτισμικούς και γεωμορφολογικούς θησαυρούς των παράκτιων και θαλάσσιων προορισμών. Τέλος, επιτυγχάνεται η ευαισθητοποίησή του για θέματα οικολογικής συνείδησης και προστασίας του θαλάσσιου περιβάλλοντος. Συνεπώς, δίνεται επιπλέον κίνητρο για πραγματοποίηση διακοπών ανάλογου περιεχομένου και την επόμενη χρονιά όπως και την ώθηση φίλων και γνωστών για την πραγματοποίηση παρόμοιων εκδρομικών πακέτων θαλάσσιου τουρισμού.

Για το νησί της Σκοπέλου, τα οφέλη από την ανάπτυξη του Θαλάσσιου Τουρισμού στην περιοχή είναι οικονομικά, περιβαλλοντικά και κοινωνικο-πολιτισμικά. Συγκεκριμένα, για πολλές επιχειρήσεις και επαγγελματίες της περιοχής αυτού του είδους

The background image shows a rugged, rocky coastline. A small, white building with a dark roof is perched on a cliffside, overlooking the sea. The water is a deep blue, and the sky is clear. The overall scene is a beautiful, natural landscape.

ο τουρισμός μπορεί να συμβάλει στην ενδυνάμωση της τοπικής τουριστικής βιομηχανίας, στην αύξηση δημοσίων εσόδων από φόρους και στην άνοδο του βιοτικού επιπέδου της Σκοπέλου. Η δημιουργία ανάλογων υποδομών για την εξυπηρέτηση των τουριστών αλλά και των κατοίκων του νησιού όπως δρόμοι, λιμάνια, αεροδρόμια, βελτίωση δικτύου ύδρευσης και αποχέτευσης, δημιουργία ξενοδοχειακών συγκροτημάτων, καταστημάτων πώλησης αναμνηστικών και παροχής τουριστικών υπηρεσιών, ως άμεση συνέπεια μπορεί να αυξήσουν τη δημοτικότητα του νησιού. Έτσι, και μέσω της οργάνωσης και λειτουργίας μαζικού ναυταθλητισμού για όλες τις ηλικίες, δημιουργούνται νέες θέσεις εργασίας σχετικές με το θαλάσσιο τουρισμό όπως κυβερνήτες σκαφών, εκπαιδευτές θαλάσσιων σπορ, συντηρητές σκαφών. Μαζί με τους επισκέπτες, και οι ντόπιοι κάτοικοι ενημερώνονται για τα πλούσια οικοσυστήματα του νησιού και με τη βοήθεια Περιβαλλοντικών Οργανώσεων υποστηρίζουν περιβαλλοντικά μέσα διαχείρισης. Τέλος, η ανάπτυξη του θαλάσσιου τουρισμού έχει ως αποτέλεσμα μια ευρύτατη διαπολιτισμική επικοινωνία μεταξύ των τοπικών πληθυσμών και των επισκεπτών – τουριστών καθώς φέρνει σημαντικές αλλαγές στη ζωή, στη συμπεριφορά, στις συνήθειες στα ήθη και στα έθιμα των κατοίκων του νησιού υποδοχής.

Εκτός από τα οφέλη του Θαλάσσιου Τουρισμού στον τουρίστα και στη Σκόπελο, θετικές επιπτώσεις υπάρχουν και στην Ελλάδα γενικότερα. Η χώρα μας, με τα 15.000 χιλιόμετρα ακτών, το πλήθος των νησιών της, τις προστατευμένες θαλάσσιες περιοχές χιλιάδων τετραγωνικών χιλιομέτρων, το ήπιο κλίμα, τα υψηλά ποσοστά ηλιοφάνειας, το ενδιαφέρον και εναλλασσόμενο τοπίο της και τον ιστορικό και πολιτιστικό πλούτο της, έχει ένα σαφές και αναμφισβήτητο συγκριτικό πλεονέκτημα σε αυτού του είδους τον τουρισμό, τοποθετώντας την σε έναν από τους πιο δημοφιλείς προορισμούς για τις επιχειρήσεις κρουαζιέρας και ιστιοπλοΐας στη Μεσόγειο. Η πατρίδα του Οδυσσέα ενθαρρύνεται να επενδύσει στον θαλάσσιο τουρισμό για τα οικονομικά οφέλη που θα αποκομίσει από αυτόν: συνάλλαγμα, αύξηση της απασχόλησης που ήδη υπάρχει και δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Συγκεκριμένα, αυτός ο Τουρισμός αποτελεί σημαντική συναλλαγματοφόρο πηγή για πολλά νησιώτικα και παράκτια έθνη αν και αποτελεί μόνο ένα αυτόνομο τομέα της ευρύτερης βιομηχανίας τουρισμού ή ακόμα και τη μοναδική μορφή του. Τέλος, η σημασία του τουρισμού στην ελληνική οικονομία είναι προφανής, αφού τα έσοδα από αυτόν αντιστοιχούν στο 1/5 των συνολικών εσόδων της

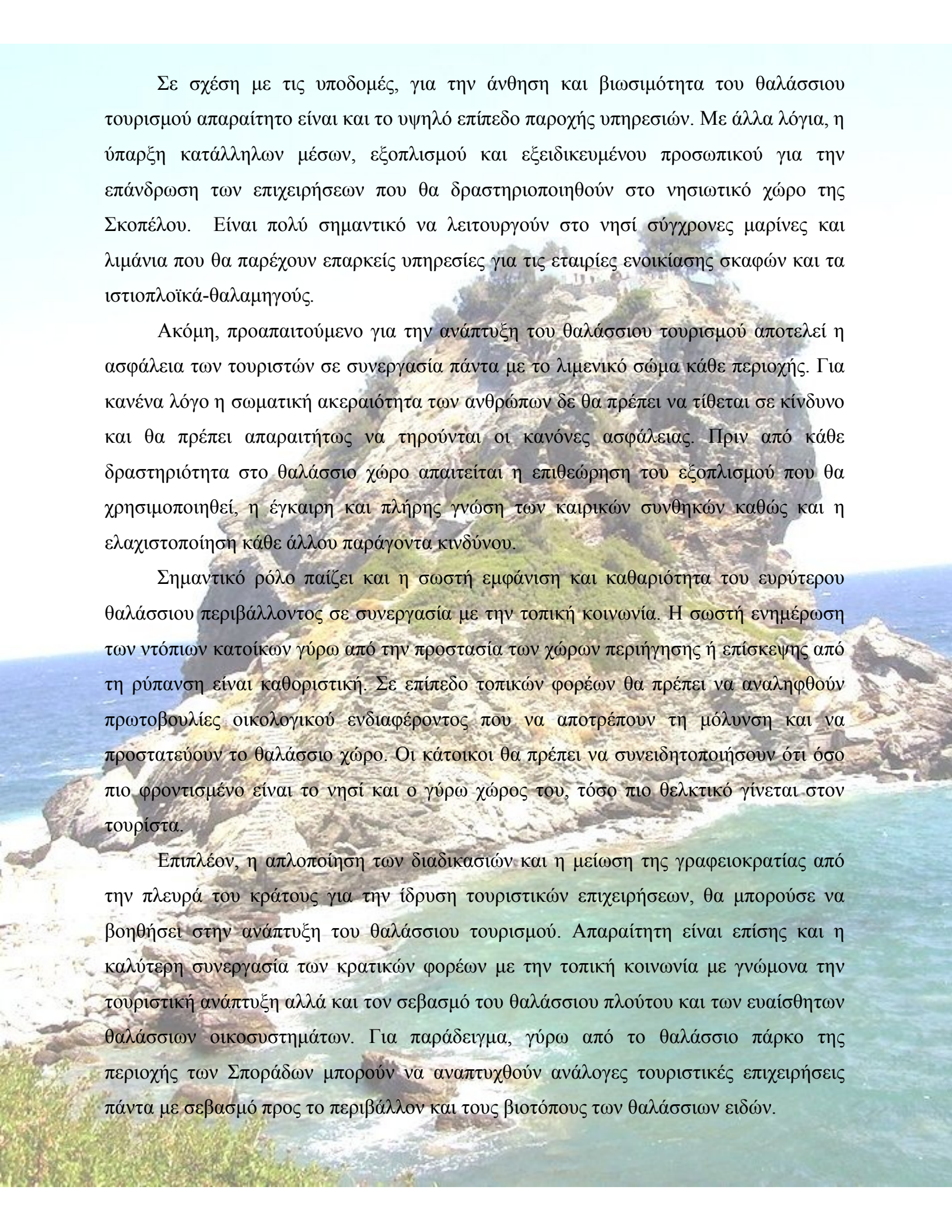
χώρας, στο 1/10 του ΑΕΠ, ενώ μία στις 6 θέσεις εργασίας συνδέεται άμεσα ή έμμεσα με τον τουρισμό.

5. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΘΑΛΑΣΣΙΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Σίγουρα τα οφέλη του Θαλάσσιου Τουρισμού για τον τουρίστα αλλά και για τη Σκόπελο και την Ελλάδα γενικότερα είναι πάρα πολύ μεγάλα όμως για να αναπτυχθούν επιχειρήσεις αξιοποίησης του Θαλάσσιου περιβάλλοντος θα πρέπει να υπάρχουν και οι ανάλογες προϋποθέσεις. Προϋποθέσεις που έχουν να κάνουν με τη δημιουργία και την ανάπτυξη των ανάλογων υποδομών που θα καθορίζουν την ποιότητα και το κόστος των προσφερόμενων υπηρεσιών, το περιβάλλον, τη διευκόλυνση της τουριστικής δραστηριότητας από το κράτος, τη διαφήμιση, τη σωστή ενημέρωση αλλά και τη σωστή εκπαίδευση πάνω στο θέμα των Τουριστικών επιχειρήσεων σε επίπεδα Δευτεροβάθμιας και Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Οι παράγοντες αυτοί επηρεάζουν άμεσα την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών η οποία αποτελεί συγκριτικό πλεονέκτημα για την ανάπτυξη του θαλάσσιου τουρισμού.

Βασική προϋπόθεση για την ανάπτυξη του ελληνικού θαλάσσιου τουρισμού είναι η ασφαλής και εύκολη πρόσβαση των τουριστών σε όσο το δυνατόν περισσότερους προορισμούς. Η δυνατότητα αυτή εξαρτάται από τις ανάλογες υποδομές όπως τα λιμάνια, τα αεροδρόμια, οι μαρίνες και τα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς. Η εξάρτηση του τουρισμού από τέτοιου είδους υποδομές είναι ζωτικής σημασίας. Όσο ελκυστικό και αν είναι το τουριστικό προϊόν μιας χώρας, είναι αδύνατο να αναπτυχθεί εάν η πρόσβαση σε αυτό είναι προβληματική. Χρειάζεται λοιπόν να κατασκευαστούν, να επεκταθούν ή να συντηρηθούν τα λιμάνια, τα αεροδρόμια και γενικότερα οι υποδομές σε όσο το δυνατόν περισσότερους θαλάσσιους τουριστικούς προορισμούς. Συγκεκριμένα στο νησί της Σκοπέλου, η επέκταση του λιμανιού, η δημιουργία μικρών μαρίνων και η καλύτερη και συχνότερη διασύνδεση με τα μεγάλα αστικά κέντρα, θα μπορούσε να αυξήσει θεαματικά την τουριστική κίνηση.

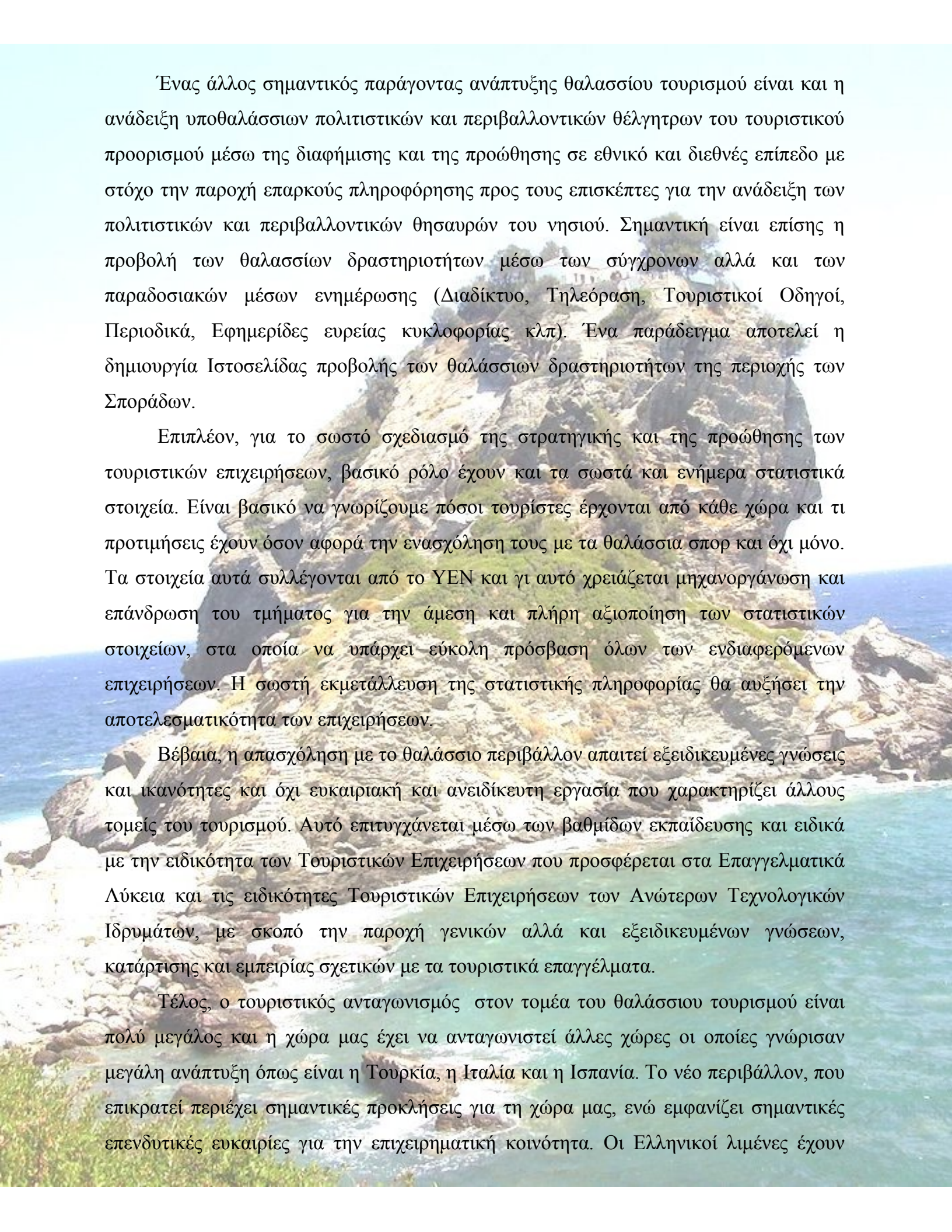

Σε σχέση με τις υποδομές, για την άνθηση και βιωσιμότητα του θαλάσσιου τουρισμού απαραίτητο είναι και το υψηλό επίπεδο παροχής υπηρεσιών. Με άλλα λόγια, η ύπαρξη κατάλληλων μέσων, εξοπλισμού και εξειδικευμένου προσωπικού για την επάνδρωση των επιχειρήσεων που θα δραστηριοποιηθούν στο νησιωτικό χώρο της Σκοπέλου. Είναι πολύ σημαντικό να λειτουργούν στο νησί σύγχρονες μαρίνες και λιμάνια που θα παρέχουν επαρκείς υπηρεσίες για τις εταιρίες ενοικίασης σκαφών και τα ιστιοπλοϊκά-θαλαμηγούς.

Ακόμη, προαπαιτούμενο για την ανάπτυξη του θαλάσσιου τουρισμού αποτελεί η ασφάλεια των τουριστών σε συνεργασία πάντα με το λιμενικό σώμα κάθε περιοχής. Για κανένα λόγο η σωματική ακεραιότητα των ανθρώπων δε θα πρέπει να τίθεται σε κίνδυνο και θα πρέπει απαραίτητως να τηρούνται οι κανόνες ασφάλειας. Πριν από κάθε δραστηριότητα στο θαλάσσιο χώρο απαιτείται η επιθεώρηση του εξοπλισμού που θα χρησιμοποιηθεί, η έγκαιρη και πλήρης γνώση των καιρικών συνθηκών καθώς και η ελαχιστοποίηση κάθε άλλου παράγοντα κινδύνου.

Σημαντικό ρόλο παίζει και η σωστή εμφάνιση και καθαριότητα του ευρύτερου θαλάσσιου περιβάλλοντος σε συνεργασία με την τοπική κοινωνία. Η σωστή ενημέρωση των ντόπιων κατοίκων γύρω από την προστασία των χώρων περιήγησης ή επίσκεψης από τη ρύπανση είναι καθοριστική. Σε επίπεδο τοπικών φορέων θα πρέπει να αναληφθούν πρωτοβουλίες οικολογικού ενδιαφέροντος που να αποτρέπουν τη μόλυνση και να προστατεύουν το θαλάσσιο χώρο. Οι κάτοικοι θα πρέπει να συνειδητοποιήσουν ότι όσο πιο φροντισμένο είναι το νησί και ο γύρω χώρος του, τόσο πιο θελκτικό γίνεται στον τουρίστα.

Επιπλέον, η απλοποίηση των διαδικασιών και η μείωση της γραφειοκρατίας από την πλευρά του κράτους για την ίδρυση τουριστικών επιχειρήσεων, θα μπορούσε να βοηθήσει στην ανάπτυξη του θαλάσσιου τουρισμού. Απαραίτητη είναι επίσης και η καλύτερη συνεργασία των κρατικών φορέων με την τοπική κοινωνία με γνώμονα την τουριστική ανάπτυξη αλλά και τον σεβασμό του θαλάσσιου πλούτου και των ευαίσθητων θαλάσσιων οικοσυστημάτων. Για παράδειγμα, γύρω από το θαλάσσιο πάρκο της περιοχής των Σποράδων μπορούν να αναπτυχθούν ανάλογες τουριστικές επιχειρήσεις πάντα με σεβασμό προς το περιβάλλον και τους βιοτόπους των θαλάσσιων ειδών.

Ένας άλλος σημαντικός παράγοντας ανάπτυξης θαλασσιού τουρισμού είναι και η ανάδειξη υποθαλάσσιων πολιτιστικών και περιβαλλοντικών θέλγητρων του τουριστικού προορισμού μέσω της διαφήμισης και της προώθησης σε εθνικό και διεθνές επίπεδο με στόχο την παροχή επαρκούς πληροφόρησης προς τους επισκέπτες για την ανάδειξη των πολιτιστικών και περιβαλλοντικών θησαυρών του νησιού. Σημαντική είναι επίσης η προβολή των θαλασσιών δραστηριοτήτων μέσω των σύγχρονων αλλά και των παραδοσιακών μέσων ενημέρωσης (Διαδίκτυο, Τηλεόραση, Τουριστικοί Οδηγοί, Περιοδικά, Εφημερίδες ευρείας κυκλοφορίας κλπ). Ένα παράδειγμα αποτελεί η δημιουργία Ιστοσελίδας προβολής των θαλάσσιων δραστηριοτήτων της περιοχής των Σποράδων.

Επιπλέον, για το σωστό σχεδιασμό της στρατηγικής και της προώθησης των τουριστικών επιχειρήσεων, βασικό ρόλο έχουν και τα σωστά και ενήμερα στατιστικά στοιχεία. Είναι βασικό να γνωρίζουμε πόσοι τουρίστες έρχονται από κάθε χώρα και τι προτιμήσεις έχουν όσον αφορά την ενασχόληση τους με τα θαλάσσια σπορ και όχι μόνο. Τα στοιχεία αυτά συλλέγονται από το YEN και γι αυτό χρειάζεται μηχανοργάνωση και επάνδρωση του τμήματος για την άμεση και πλήρη αξιοποίηση των στατιστικών στοιχείων, στα οποία να υπάρχει εύκολη πρόσβαση όλων των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων. Η σωστή εκμετάλλευση της στατιστικής πληροφορίας θα αυξήσει την αποτελεσματικότητα των επιχειρήσεων.

Βέβαια, η απασχόληση με το θαλάσσιο περιβάλλον απαιτεί εξειδικευμένες γνώσεις και ικανότητες και όχι ευκαιριακή και ανειδίκευτη εργασία που χαρακτηρίζει άλλους τομείς του τουρισμού. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω των βαθμίδων εκπαίδευσης και ειδικά με την ειδικότητα των Τουριστικών Επιχειρήσεων που προσφέρεται στα Επαγγελματικά Λύκεια και τις ειδικότητες Τουριστικών Επιχειρήσεων των Ανώτερων Τεχνολογικών Ιδρυμάτων, με σκοπό την παροχή γενικών αλλά και εξειδικευμένων γνώσεων, κατάρτισης και εμπειρίας σχετικών με τα τουριστικά επαγγέλματα.

Τέλος, ο τουριστικός ανταγωνισμός στον τομέα του θαλάσσιου τουρισμού είναι πολύ μεγάλος και η χώρα μας έχει να ανταγωνιστεί άλλες χώρες οι οποίες γνώρισαν μεγάλη ανάπτυξη όπως είναι η Τουρκία, η Ιταλία και η Ισπανία. Το νέο περιβάλλον, που επικρατεί περιέχει σημαντικές προκλήσεις για τη χώρα μας, ενώ εμφανίζει σημαντικές επενδυτικές ευκαιρίες για την επιχειρηματική κοινότητα. Οι Ελληνικοί λιμένες έχουν

πολλά πλεονεκτήματα τα οποία έχουν άμεση σχέση με τη στρατηγική θέση της χώρας και τα οποία με αποδοτική αξιοποίηση μπορούν να προσελκύσουν μεγάλο αριθμό πλοίων και φορτίων στους Ελληνικούς λιμένες. Για να μπορέσει η Ελλάδα να αξιοποιήσει τις σημαντικές ευκαιρίες θα πρέπει να προχωρήσει στο σχεδιασμό πολιτικών που σαν στόχο θα έχουν την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των Ελληνικών λιμένων στα πλαίσια των γενικότερων στρατηγικών επιδιώξεων και στόχων της Εθνικής Λιμενικής Πολιτικής.

Οι παράγοντες αυτοί που αναφέρονται παραπάνω επηρεάζουν θετικά και άμεσα την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών η οποία αποτελεί συγκριτικό πλεονέκτημα για την ανάπτυξη του θαλάσσιου τουρισμού της Ελλάδας και της Σκοπέλου ειδικότερα..

Επίλογος

Ο θαλάσσιος τουρισμός περιλαμβάνει όλες τις δραστηριότητες αναψυχής που έχουν ως πεδίο αναφοράς – δράσης το θαλάσσιο περιβάλλον. Σε αυτή την εργασία (Project) προσπαθήσαμε να πληροφορήσουμε τους αναγνώστες για το νησί της Σκοπέλου και να παρουσιάσουμε τον Θαλάσσιο Τουρισμό σε σχέση με το Θαλάσσιο περιβάλλον και την Ιστορία. Ενδεικτικά, αναφερθήκαμε σε κάποιες Θαλάσσιες επιχειρηματικές δραστηριότητες που μπορούν να αναπτυχθούν στο νησί. Τις παρουσιάσαμε σε ομάδες με βάση το αντικείμενο τους (αλιευτικές, υποβρύχιες, παράκτιες καθώς και σε αυτές που προϋποθέτουν την χρήση σκαφών). Επίσης, συμπεριλάβαμε και τη συνέντευξη ενός Σκοπελίτη επιχειρηματία που δρα στον τομέα της Θαλάσσιας περιήγησης στο νησί. Τέλος, περιγράψαμε με συντομία τα οφέλη και τις προϋποθέσεις του Θαλάσσιου Τουρισμού στην Ελλάδα αλλά και στο νησί της Σκοπέλου ειδικότερα.

Conclusion

Sea Tourism includes all these recreational activities that have as a starting point the sea environment. In this project we tried to inform our readers about Skopelos island and to present sea tourism in connection with sea environment and the history of this island. Specifically, we mentioned some sea enterprises that could be developed in the island. We classified them in groups according to its purpose (fishing fields, submarines, coastal and those in need of different types of vessels such as yachts, boats, ships and so on). Additionally we have included an interview from an entrepreneur from Skopelos who is actively engaged in the domain of boat tours in the island. Finally, we described in brief the benefits and the conditions of sea tourism in Greece and in Skopelos specifically.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΑΠΟ ΒΙΒΛΙΑ

- Ανδριώτης Κ. (2005) «Τουριστική Ανάπτυξη και Σχεδιασμός». Αθήνα: Σταμούλης
- Διακομιχάλης Μ. (2009) «Ο Θαλάσσιος Τουρισμός και οι Οικονομικές Επιδράσεις του». Αθήνα: Σταμούλης
- Λαγός Δ. (2005) «Τουριστική Οικονομία». Αθήνα: ΚΡΙΤΙΚΗ
- Μυλωνάς Α. (1997) «Τουρισμός: Πολιτική, Εξελίξεις, Προοπτικές και Συμβολή στην Οικονομία». Αθήνα: ΚΕΠΕ
- Μυλωνόπουλος Δ. , Μοίρα Π. (2005) «Θαλάσσιος Τουρισμός». Αθήνα: Σταμούλης

ΑΠΟ INTERNET

- www.in.gr
- www.greece-yachting.com

- www.google.com
- www.thalassa.net.gr
- www.wikipedia.gr
- www.cruiseplan.gr
- www.bluepage.gr
- www.alonissos-park.gr

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε το διευθυντή του ΕΠΑΛ Ν. ΚΛΗΜΑΤΟΣ-ΣΚΟΠΕΛΟΥ κύριο Περίσση Σταμάτιο για τη στήριξη και τη βοήθεια που μας παρείχε στην έρευνα μας.

Πολύτιμη ήταν και η συμβολή της εκπαιδευτικού Μπέλτσιου Αναστασίας, ειδικότητας Πε06 για τη μετάφραση των κυριότερων θεμάτων της εργασίας μας στα Αγγλικά.

Επίσης ευχαριστούμε και τον κ. Κουκλατζή Νικόλαο για τις χρήσιμες πληροφορίες που μας έδωσε σχετικά με την επιχειρηματική δραστηριότητά του στον θαλάσσιο τουρισμό και τις προοπτικές αυτής στην περιοχή της Σκοπέλου.

